

KONU: 31.12.2021 GÜNKÜ BİLANÇO HESAPLARINDA YER ALAN YABANCI PARALAR İÇİN DEĞERLEME KURU

30.12.2021 Günü Saat 15:30'da Belirlenen Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları

Indicative Exchange Rates Announced at 15:30 on 12/30/2021 by the Central Bank of Turkey

Bülten No: 2021/245

Döviz Kodu Currency Code	Birim Unit	Döviz Cinsi Currency	Döviz Alış Forex Buying	Döviz Satış Forex Selling	Efektif Alış Banknote Buying	Efektif Satış Banknote Selling
USD/TRY	1	ABD DOLARI	12.9775	13.0009	12.9684	13.0204
AUD/TRY	1	AVUSTRALYA DOLARI	9.3950	9.4563	9.3518	9.5130
DKK/TRY	1	DANİMARKA KRONU	1.9713	1.9810	1.9699	1.9855
EUR/TRY	1	EURO	14.6823	14.7088	14.6721	14.7308
GBP/TRY	1	İNGİLİZ STERLİNİ	17.4530	17.5440	17.4408	17.5703
CHF/TRY	1	İSVİÇRE FRANGI	14.1207	14.2114	14.0995	14.2327
SEK/TRY	1	İSVEÇ KRONU	1.4268	1.4416	1.4258	1.4449
CAD/TRY	1	KANADA DOLARI	10.1258	10.1714	10.0883	10.2101
KWD/TRY	1	KUVEYT DİNARI	42.6451	43.2032	42.0055	43.8512
NOK/TRY	1	NORVEÇ KRONU	1.4672	1.4771	1.4662	1.4805
SAR/TRY	1	SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ	3.4568	3.4630	3.4309	3.4890
JPY/TRY	100	JAPON YENİ	11.2434	11.3179	11.2018	11.3609

İLGİLİ MEVZUAT

Değerleme, Vergi Usul Kanununda, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespiti olarak tanımlanmaktadır. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır. Bu kapsamda, yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nun değerleme hükümlerine tabidir.

VUK'nun 280'inci maddesinde yabancı paraların değerlemesiyle ilgili olarak,

“Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Bunlardan vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar, bu Kanunun 281 ve 285 inci maddeleri uyarınca değerlendirilme günü kıymetine irca edilebilir. Ancak senette faiz oranının yazılı olmadığı durumlarda değerlendirilme gününde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR) esas alınır.”

düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeye göre, yabancı paraların değerleme ölçüsü, borsa rayicidir. VUK'nın 280'inci maddesinde 4369 sayılı Yasayla yapılan değişlikle yabancı paralar yanında ayrıca, yabancı para ile olan alacak ve borç senetlerinin reeskontu ve vergilendirilmeyecek kur farklarına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır.

Türkiye'de, döviz alım ve satımı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla yapılan değişikliklerle genel olarak serbest bırakılmış olmasına rağmen, henüz yabancı para borsası kurulmamıştır. Bu durumda, VUK'na göre, yukarıda belirtildiği üzere, yabancı paranın borsada rayici yoksa değerlemeye uygulanacak kur, Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilmektedir. Bu nedenle, 32 sayılı Karar uyarınca bankalar, yetkili müesseseler gibi kurumların uygulayacakları kurları kendilerinin belirleyebilmesine rağmen, Maliye Bakanlığının eskiden olduğu gibi her yıl değerlemenin yapılacağı Aralık ayının son günü itibariyle, değerlemelerde uygulanacak kurları (TC Merkez Bankasından almak suretiyle) Resmi Gazetede yayımlamak suretiyle ilan etmektedir.

Öte yandan, 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Teblięi ile 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Teblięinde belirtildiği üzere değerleme günü itibariyle Maliye Bakanlığınca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurların esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanması gerekmektedir.

Efektif alış kurları, mükelleflerin nakit yabancı paraları için uygulanmaktadır.

Döviz alış kurları ise nakit olmayan yabancı paralar için uygulanmaktadır. Bu şekilde değerlenen yabancı paralara, yabancı para cinsinden düzenlenen mektuplar, senetler ve diğer kıymetli evraklar örnek gösterilebilir.